

Posudek bakalářské práce

David Mláka: Archeologie legionářského mýtu v Republice československé, Praha 2016, 62 s., bakalářská práce na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy

V případě bakalářské práce Davida Mláky jsem byl po celou dobu jejího vznikání velmi zvědavý na výsledný text. Důvod je jednoduchý. Autor si pro svůj kvalifikační počín vybral neortodoxní téma – zkoumání projevů legionářského mýtu v prostředí prvorepublikového Československa. Nesledoval jeho vznikání, nýbrž jej vzal jako rozličně a průběžně se projevující fakt. Jako skutečnost typickou pro meziválečné tuzemské prostředí. Z dnešního pohledu konstrukt či mýtus uchopil jakožto pro momentální situaci pravdivý jev. Pro zkušeného historika by se mohlo jednat o všední situaci, nicméně David Mláka ji akceptoval a pokusil se rozvinout coby student bakalářského studia, který teprve poznává a testuje meze a možnosti uvažování a tvorby o dějinách. Tímto plánem vzbudil mou zvědavost, ale současně si před sebe postavil obtížný úkol provést výzkum v řadě odlišných oblastí, interpretačně zvládnout různé prameny a jejich specifika a tudíž udržet si odstup od dobové matérie, nepodlehout jí, ale současně ji neodsuzovat jako soudobé společensky a politicky podmíněné pomýlení. Domnívám se, že to se autorovi v principu podařilo.

Práce Davida Mláky má zajímavou strukturu. Po obligátním vysvětlujícím úvodu sdělujícím čtenáři autorovy úmysly, předsevzetí a podobu práce, následuje vylíčení situace československého státu na sklonku jeho meziválečné existence. David Mláka vylíčil rozpoložení českého kolektivu stojícího tváří v tvář ohrožení ze strany nacistického Německa a ponechaného západními spojenci na holičkách. Připomíná momentální ozvuk *legionářského mýtu* ve společnosti v podobě nadšení pohnutých Čechů z nástupu generála Syrového do čela vlády. Syrový totiž tehdy nastupoval právě i jako *nejpopulárnější osobnost sibiřských legií*. Od tohoto momentu se David Mláka obrátil k prvorepublikovému milieu s případnými otázkami - Odkud pramenilo takové nadšení a důvěra v novou vládu vedenou legionářským generálem? A měl pocit víry v legionáře, generála a hrdinu reálné opodstatnění?

Po takto vhodně nastolené výchozí scéně přistoupil k dohledání přítomnosti, respektive projevů legionářského mýtu ve vybraných oblastech umělecké tvorby, konkrétně v literární produkci a na filmovém pátně. Kulturní produkci doplnil legionářskou aktualizací ve vojenské oblasti.

V tomto případě lituji, že se – nutno dodat, že z objektivních důvodů – nevěnoval detailněji Vojenskému ústavu vědeckému coby politické instituci prosazující jisté prostátní (vojenské) vědění.

Text Davida Mláky vznikl v mém semináři postupně a s řadou peripetií. Musím ocenit pokrok, který autor učinil od prvních úvah o tématu a následně i pokusů o převedení počátečních tezí a myšlenek do písemné podoby. V porovnání s prvními verzemi textu je momentální produkt opravdu o značný kus dál na pomyslné cestě k dokonalosti. Zároveň ale nutno přiznat, že pisatelův styl a způsob vyjadřování je svérázný a myslím si, že i přes řadu průběžných úprav textu je na předkládaném díle patrné, že se autor potřebuje vypsát. Mlákovo vyjadřování je možná pochopitelné pro mě coby vedoucího, neboť jsem se s jeho pokusy setkával pravidelně. Nicméně může znejist'ovat publikum, jež se konfrontuje s jeho výstupem poprvé bez jakékoliv předcházející zkušenosti. Jazyk práce, jasnost vyjádření je v každém případě záležitostí, s níž se bude muset David Mláka popasovat v budoucnu v případě práce dipomové.

Vytknout musím práci i nedotažený poznámkový aparát, v němž bohužel nedodržel jednotný způsob odkazování na prameny a sekundární literaturu. Škoda také, že místy svá zkoumání a vymezení pole výzkumů nerozvedl dále, tak se nabízela možnost souvisleji se vyjádřit třeba k problematice politických mýtů a politice dějin. V tomto případě jsem sice potěšen, že David Mláka odkazuje na mou monografii o husitské revoluční tradici, nicméně mnohem radši bych byl, kdyby část mých tezí adaptoval a vtělil přímo do hlavního textu své práce (když už, tak už...). Pro budoucnost chci Davidu Mlákovi doporučit provádět detailnější rešerše relevantní sekundární literatury a obrátit se i k zahraniční produkci, jež by mu téma (respektive dílčí témata zkoumání) umožnila ještě lépe kontextualizovat a tím i prohloubit. V tuto chvíli mám na mysli díla tematizující například filmovou či literární produkci ve vztahu k historikově práci (film/literatura jako historický pramen, film/literatura a reprezentace/konstrukce skutečnosti), texty věnované kulturní politice a kultuře coby prostředku upevňování hegemonie panujícího řádu.

Práci Davida Mláky doporučuji k úspěšné obhajobě. Oceňuji jeho zaujetí pro téma. Jako vedoucí práce mohu kladně zhodnotit autorův pokrok. Současně si ale uvědomuji formální nedotaženost práce, ukázněnější (v první řadě ve smyslu jasnosti a jednoznačnosti) by mělo být i autorovo vyjadřování. Téma by si místy zasloužilo detailnější zpracování a hlubší analýzu. Davida Mláku bych však chtěl svým hodnocením především povzbudit k dalším a

propracovanějším výkonům. V kontextu jiných podařených bakalářských prací vznikajících na Ústavu českých dějin navrhuji hodnocení jeho práce *velmi dobře*.

V Litoměřicích dne 7. září 2016

PhDr. Jan Randák, Ph.D.